

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

16 септември 2015 година *

„Неизпълнение на задължения от държава членка — Регламент (ЕО) № 883/2004 — Член 7 — Обезщетение за старост — Коледна добавка — Клауза за пребиваване“

По дело C-361/13

с предмет иск за установяване на неизпълнение на задължения, предявен на основание член 258 ДФЕС на 26 юни 2013 г.,

Европейска комисия, за която се явяват А. Tokár, D. Martin и F. Schatz, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ищец,

срещу

Словашка република, за която се явява В. Ricziová, в качеството на представител,

ответник,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: А. Tizzano, председател на състава, S. Rodin, А. Borg Barthet, Е. Levits (докладчик) и М. Berger, съдии,

генерален адвокат: Е. Sharpston,

секретар: А. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 Европейската комисията е поискала от Съда да установи, че като е отказала да предостави на бенефициенти, пребиваващи в държава членка, различна от Словашката република, коледната добавка, предвидена в Закон № 592/2006 относно предоставянето на коледна добавка на някои

* Език на производството: словашки.

пенсионери и допълване на някои закони, в редакцията съгласно последните му изменения (наричан по-нататък „Закон № 592/2006“), Словашката република не е изпълнила задълженията си по членове 45 ДФЕС и 48 ДФЕС, както и по член 7 от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 166, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 82 и поправка, ОВ L 33, 2008 г., стр. 12), изменен с Регламент (ЕО) № 988/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. (ОВ L 284, стр. 43, наричан по-нататък „Регламент № 883/2004“).

Правна уредба

Правото на Съюза

- 2 Съображение 16 от Регламент № 883/2004 гласи:

„В Общността по принцип не е оправдано поставянето на социалноосигурителните права в зависимост от мястото на пребиваване на заинтересованото лице, въпреки това, в специфични случаи, в частност, що се отнася до специални обезщетения, свързани с икономическото и социалното положение на заинтересованото лице, мястото на пребиваване би могло да бъде взето под внимание“.

- 3 Съображение 37 от този регламент гласи следното:

„Както Съдът на Европейските общности многократно е заявявал, разпоредбите, които са изключение от принципа на прехвърлимост на обезщетения от социалното осигуряване, трябва да се тълкуват ограничително. Това означава, че те могат да се прилагат само по отношение на обезщетения, които отговарят на определени условия. Следователно глава 9 от дял III от настоящия регламент може да се прилага само за обезщетения, които са едновременно специални и независещи от вноски обезщетения и изброени в приложение X към настоящия регламент“.

- 4 Член 1, буква ц) от Регламент № 883/2004 гласи:

„За целите на настоящия регламент:

[...]

- ц) „пенсия“ обхваща не само пенсиите, но и еднократните обезщетения, които могат да бъдат изплащани вместо пенсия и плащанията, направени под формата на възстановяване на осигурителни вноски, както и осъвремените увеличения и допълнителните помощи съгласно разпоредбите на дял III“.

- 5 Член 3 от Регламента, озаглавен „Материален обхват“, предвижда:

„1. Настоящият регламент се прилага към всички законодателства относно следните клонове на социална сигурност:

[...]

- г) обезщетения за старост;

[...]

2. Освен ако е предвидено друго в приложение XI, настоящият регламент се прилага към общи и специални схеми за социална сигурност, независимо дали са зависещи от вноски или не са, и към схеми, свързани с отговорността на работодателя или корабособственика.

3. Настоящият регламент се прилага също и към специалните парични обезщетения, независимо от вноски, уредени в член 70.

[...]

5. Настоящият регламент не се прилага за:

а) социалното или медицинско подпомагане, или

[...]“.

6 Съгласно член 7 от Регламент № 883/2004, озаглавен „Отпадане на правилата за пребиваване“:

„Освен ако друго не е предвидено в настоящия регламент, паричните обезщетения, платими съгласно законодателството на една или повече държави членки или съгласно настоящия регламент не подлежат на каквото и да е намаляване, изменение, спиране, прекратяване или конфискация поради факта, че бенефициентът или членовете на неговото семейство пребивават в държава членка, различна от тази, в която се намира институцията, предоставяща обезщетенията“.

Словашкото право

7 Член 1 от Закон № 592/2006 предвижда:

„1) Освен ако настоящият закон предвижда друго, получаващите пенсия за възраст, пенсия при ранно пенсиониране, пенсия за инвалидност, социална пенсия, пенсия за преживял съпруг или пенсия за сираци съгласно специална правна уредба, които имат право пенсията да им бъде изплатена през декември на съответната календарна година и пребивават на територията на Словашката република, получават от Службата за социално осигуряване коледна добавка, която представлява държавно социално обезщетение, при положение че размерът на изплатената през декември на съответната календарна година пенсия не надвишава 60 % от размера на средната месечна заплата в Словашката република, обявен от Националната статистическа служба за календарната година, предхождаща годината на изплащане на коледната добавка.

2) Получаващите пенсия за осигурителен стаж и възраст на военнослужещи и полицейски служители, пенсия за военна или полицейска инвалидност, пенсия за преживял съпруг на военнослужещ или на полицейски служител или пенсия за сираци на военнослужещ или на полицейски служител съгласно специална правна уредба, чиято пенсия първоначално е била класифицирана като пенсия за възраст, за инвалидност, за частична инвалидност, за прослужено време, за преживял съпруг или за сираци, отпусната по общата уредба в областта на социалното осигуряване, приложима до 30 април 1998 г., която впоследствие се счита за осигурително обезщетение за военнослужещи и полицейски служители съгласно уредбата в сила от 1 май 1998 г. или съгласно прилаганата до 30 юни 2002 г. уредба и става осигурително обезщетение за военнослужещи и полицейски служители съгласно специална правна уредба, и получаващите пенсия за преживял съпруг на военнослужещ или на полицейски служител или пенсия за сираци на военнослужещ или на полицейски служител, изплащани след смъртта на титуляр на прекласирана пенсия за възраст, на прекласирана пенсия за инвалидност, на прекласирана пенсия за частична инвалидност или на прекласирана пенсия за прослужено време, които имат право въпросната пенсия да им бъде изплатена през декември на съответната календарна

година и пребивават на територията на Словашката република, получават от дирекция „Социално осигуряване“ на Министерство на вътрешните работи, от Министерство на правосъдието, от Службата за разузнаване, от Бюрото за национална сигурност, от Министерство на транспорта, пощите и далекосъобщенията, от Министерство на финансите и от Военната служба за социално осигуряване (наричани по-нататък „властите“) коледна добавка, която представлява държавно социално обезщетение, при положение че размерът на изплащаната през декември на съответната календарна година пенсия не надвишава размера, изчислен съгласно параграф 1.

[...]

5) На получаващите пенсия за възраст или пенсия за инвалидност, които едновременно получават и социална пенсия, коледната добавка по параграф 1 се полага еднократно, при положение че сборът от размера на пенсията за възраст и на социалната пенсия или на пенсията за инвалидност и на социалната пенсия, изплатени през декември на съответната календарна година, не надвишава размера, изчислен съгласно параграф 1. Получаващите пенсия за възраст, пенсия при ранно пенсиониране, пенсия за инвалидност, социална пенсия, пенсия за осигурителен стаж и възраст на военнослужещи и полицейски служители или пенсия за военна или полицейска инвалидност, посочени в параграфи 1—3, които едновременно получават и пенсия за преживял съпруг, пенсия за сираци, пенсия за преживял съпруг на военнослужещ или на полицейски служител или пенсия за сираци на военнослужещ или на полицейски служител, получават коледната добавка, при положение че сборът от размера на пенсиите, изплатени през декември на съответната календарна година, не надвишава размера, изчислен съгласно параграф 1. Ако получаващите пенсия по параграфи 1—3 получават едновременно пенсия от Службата за социално осигуряване и властите, при положение че сборът на изплатените през декември на съответната календарна година пенсии не надвишава размера, изчислен съгласно параграф 1, коледната добавка се добавя към пенсията, чийто размер е най-висок.

[...]

8) Размерът на коледната добавка

- a) е 66,39 EUR, ако размерът на пенсията или сборът от размера на пенсиите е по-малък или равен на гарантирания минимален доход за пълнолетно лице съгласно действащата специална правна уредба [...];
- b) се изчислява по формулата в приложението, ако размерът на пенсията или сборът от размера на пенсиите надвишава гарантирания минимален доход за пълнолетно лице съгласно действащата специална правна уредба“.

8 Съгласно формулата, съдържаща се в приложението към Закон № 592/2006, доколкото размерът на пенсията или сборът от размера на пенсиите надвишава гарантирания минимален доход за пълнолетно лице, размерът на коледната добавка се намалява прогресивно.

Процедура, предхождаща съдебното производство

9 След като получава жалба от няколко словашки пенсионери и обменя кореспонденция по този въпрос със Словашката република, на 28 февруари 2012 г. Комисията изпраща официално уведомително писмо до тази държава членка, в което твърди, че коледната добавка, предвидена в Закон № 592/2006, трябва да се счита за „обезщетение“ по смисъла на Регламент № 883/2004. Следователно в съответствие с член 7 от посочения регламент изплащането ѝ не може да се обуславя от мястото на пребиваване на бенефициента.

- 10 Словашката република отговаря на официалното уведомително писмо с писмо от 17 април 2012 г., твърдейки, че коледната добавка е специфично държавно социално обезщетение, което се отличава с характеристиките на специално парично обезщетение, независимо от вноски, съгласно член 70 от Регламент № 883/2004, поради което уредбата на тази коледна добавка не нарушавала нито споменатия регламент, нито членове 45 ДФЕС и 48 ДФЕС.
- 11 Тъй като не е убедена от доводите на Словашката република, на 22 ноември 2012 г. Комисията изготвя мотивирано становище, с което отправя покана към тази държава членка да предприеме необходимите мерки, за да се съобрази с него в срок от два месеца, считано от получаването му. В становището Комисията поддържа, че коледната добавка трябва да се счита за „обезщетение за старост“ по смисъла на Регламент № 883/2004, а не за „специално парично обезщетение, независимо от вноски“, по смисъла на член 70, параграф 2 от него, поради което Словашката република трябвало да го изплаща и на бенефициенти, които не пребивават на територията на страната.
- 12 Словашката република отговаря на мотивираното становище с писмо от 16 януари 2013 г., като твърди, че коледната добавка представлява обезщетение за социално подпомагане, което не попада в приложното поле на Регламент № 883/2004.
- 13 Тъй като не е убедена от доводите на Словашката република, Комисията решава да предяви настоящия иск.

По иска

По пределите на иска

Доводи на страните

- 14 Както в писмената си защита, така и в дубликата си Словашката република твърди, първо, че доколкото искът на Комисията се основава на твърдението, че коледната добавка е „обезщетение за старост“ по смисъла на член 3, параграф 1, буква г) от Регламент № 883/2004, той не може да има за предмет отказа за предоставяне на тази добавка на лица, непребиваващи в Словакия, които получават пенсии, полагащи се за други рискове, освен загубата на доходи поради възраст, каквито са пенсията за инвалидност, пенсията за преживял съпруг, пенсията за сираци или социалната пенсия.
- 15 Поради това Словашката република счита, че с предявения иск Комисията я упреква единствено за отказа да предостави коледната добавка на непребиваващи в Словакия лица, които получават пенсия за възраст, пенсия при ранно пенсиониране или пенсия за осигурителен стаж и възраст на военнослужещи и полицейски служители.
- 16 Комисията не представя съображения по този въпрос.
- 17 Второ, Словашката република твърди, че искът е недопустим в частта относно твърдяното нарушение на членове 45 ДФЕС и 48 ДФЕС, доколкото исковата молба не съдържа мотиви в съответствие с член 120, буква в) от Процедурния правилник на Съда, отнасящи се до твърдяното нарушение на тези членове.
- 18 Във връзка с това в репликата си Комисията посочва, че членове 45 ДФЕС и 48 ДФЕС, както и Регламент № 883/2004, формират обща правна рамка, която е напълно съобразена със случая, и че поради неплащане на коледната добавка на пребиваващите извън територия на Словашката

република бенефициенти тя е нарушила едновременно Регламент № 883/2004, принципа на прехвърлимост на обезщетенията, залегнал в член 48 ДФЕС, и правото на свободно движение на хора в рамките на Съюза, закрепено в член 45 ДФЕС.

Съображения на Съда

- 19 Важно е да се отбележи, на първо място, че за да се преценят последиците, които с оглед на кръга бенефициенти на коледната добавка произтичат от твърдението на Комисията, че тя е обезщетение за старост, следва коледната добавка да се квалифицира с оглед на Регламент № 883/2004, и по-специално на член 3, параграф 1, буква г) от него съгласно тълкуването му от Съда.
- 20 Преценката по този въпрос се отнася към съществуването на спора и трябва да се извърши при разглеждане на основателността на иска.
- 21 На второ място, следва да се напомни, че видно от член 120, буква в) от Процедурния правилник на Съда и от свързаната с него съдебна практика, исковата молба или жалбата трябва да посочва предмета на спора, изтъкнатите основания и доводи, както и кратко изложение на основанията, като това посочване трябва да е достатъчно ясно и точно, за да позволи на ответника да подготви защитата си, а на Съда — да упражни контрол. От това произтича, че съществените правни и фактически обстоятелства, на които искът или жалбата се основава, трябва да изпъкват по логичен и разбираем начин от текста на самата искова молба или жалба и че исканията в нея трябва да са формулирани по недвусмислен начин, за да не се произнесе Съдът *ultra petita* или да пропусне да се произнесе по някое твърдение за нарушение (вж. в този смисъл решения Комисия/Чешка република, C-343/08, EU:C:2010:14, т. 26 и цитираната съдебна практика и Комисия/Испания, C-360/11, EU:C:2013:17, т. 26).
- 22 Налага се констатацията, че макар в исковата си молба Комисията да посочва, че член 7 от Регламент № 883/2004, в чието нарушение се упреква Словашката република, трябва да се тълкува с оглед на член 48 ДФЕС, исковата молба не съдържа самостоятелни доводи в подкрепа на твърденията относно нарушението на членове 45 ДФЕС и 48 ДФЕС.
- 23 При това положение твърденията относно нарушението на членове 45 ДФЕС и 48 ДФЕС трябва да се считат за недопустими, а основателността на иска на Комисията следва да се разгледа единствено с оглед на член 7 от Регламент № 883/2004.

По съществуването на спора

Доводи на страните

- 24 Комисията твърди, че коледната добавка е „обезщетение за старост“ по смисъла на член 3, параграф 1, буква г) от Регламент № 883/2004 и поради това трябва да се изплаща и на бенефициенти, които не пребивават в Словакия. Като предвиждала, че единствено пребиваващите в тази държава членка бенефициенти могат да получават посочената добавка, Словашката република нарушавала член 7 от Регламент № 883/2004.
- 25 Комисията сочи, че коледната добавка отговаря на двете условия, определени в практиката на Съда, позволяващи определено обезщетение да се счита за социалноосигурително обезщетение от приложното поле на Регламент № 883/2004.

- 26 В този смисъл, на първо място, коледната добавка се предоставяла на бенефициентите без каквато и да било индивидуална и дискреционна преценка на личните нужди въз основа на определен от закона фактически състав. Действително коледната добавка се предоставяла на всички лица, отговарящи на предвидените в националната правна уредба условия, а именно да получават един от видовете пенсия, определени по закон, и доходът им от изплатените през декември на съответната календарна година пенсии по размер да не надвишава 60% от средната месечна заплата в Словакия. Тези условия били общи и задължителни и не допускали нито индивидуално третиране, нито оценка по усмотрение на словашките органи.
- 27 На второ място, коледната добавка била свързана с посочените в член 3, параграф 1 от Регламент № 883/2004 категории риск. По-конкретно член 3, параграф 1, буква г) от този регламент определял обезщетенията за старост като попадащи в неговото материално приложно поле. То съответствало на приложното поле на Закон № 592/2006, предвиждащ, че коледната добавка се предоставя на получаващите пенсия за възраст или пенсия при ранно пенсиониране, пенсия за инвалидност, пенсия за преживял съпруг или пенсия за сираци, или пък социална пенсия.
- 28 Освен това обстоятелството, че коледната добавка сама по себе си не позволява да се покрият основните потребности на бенефициента, не било в противоречие с квалификацията като „обезщетение за старост“, тъй като приемало формата на „увеличение на дохода на пенсионерите“ по смисъла на член 1, буква ц) от Регламент № 883/2004.
- 29 Предназначението на коледната добавка било да се увеличи доходът на получаващите пенсия, което потвърждавало принадлежността ѝ към обезщетенията за старост по член 3, параграф 1, буква г) от Регламент № 883/2004 и към обезщетенията, по-специално уредени съгласно член 7 от него.
- 30 В тази връзка било без значение, че коледната добавка не се финансира по същия начин като самата пенсия, тъй като подобно изискване би противоречало на член 3, параграф 2 от Регламент № 883/2004, би отслабило значително полезния ефект на този регламент, а и не можело да се изведе от решение Noteboom (C-101/04, EU:C:2005:51, т. 27), тъй като пояснението „освен това“, използвано за обозначаване на подходящия начин на финансиране на съответните обезщетения, показвало, че това съображение не е било абсолютно необходимо за аргументацията на Съда.
- 31 Обстоятелството, че по делото, по което е постановено решение Noteboom (C-101/04, EU:C:2005:51), става дума за обезщетение, основаващо се на вноски, изплащано на всички лица, получаващи пенсия, не омаловажава релевантността на посоченото решение за настоящото дело. Изплащането на коледната добавка само на определен кръг получаващи пенсии лица било от значение само ако принадлежността към него зависи от индивидуална и дискреционна преценка, а това не е така, тъй като добавката се изплаща на всички лица, отговарящи на определените по закон условия.
- 32 Поради това коледната добавка в качеството си на обезщетение за старост се уреждала в член 7 от Регламент № 883/2004. Този член, който трябва да се тълкува с оглед на член 48 ДФЕС, задължавал държавите членки да следят обезщетенията, попадащи в приложното поле на този регламент, да не подлежат на каквото и да е „намаляване, изменение, спиране, прекратяване или конфискация поради факта, че бенефициентът или членовете на неговото семейство пребивават в държава членка, различна от тази, в която се намира институцията, предоставяща обезщетенията“. От този член следвало, че изключенията от това правило трябва да бъдат предвидени в самия регламент. Поради това Словашката република не можела да откаже изплащането на коледна добавка на лица, пребиваващи извън нейната територия, тъй като нито Регламент № 883/2004, нито която и да било друга разпоредба от правото на Съюза ѝ предоставяла такава възможност.

- 33 Накрая, Комисията сочи, че коледната добавка не представлява „специално парично обезщетение, независимо от вноса“, по смисъла на член 70, параграф 2 от Регламент № 883/2004, доколкото става дума за „обезщетение“ по смисъла на член 3, параграф 1 от него.
- 34 Словашката република е съгласна и подобно на Комисията, твърди, че коледната добавка не е „специално парично обезщетение, независимо от вноса“, по смисъла на член 3, параграф 3 и на член 70 от Регламент № 883/2004.
- 35 Противно на поддържаното от Комисията обаче, според тази държава членка коледната добавка не попада под действието на Регламент № 883/2004, тъй като отговаря на необходимите условия, за да бъде квалифицирана като „предоставена социална помощ“, изрично изключена от приложното поле на Регламент № 883/2004.
- 36 Всъщност коледната добавка имала за цел не просто да увеличи доходите на получателите, а да смекчи затрудненото социално положение на тези от тях, които са с нисък доход, провеждайки разграничение в зависимост от размера на доходите им. В качеството си на специално, несистемно социално обезщетение, финансирано със средства, осигурени от държавния бюджет, тази добавка представлявала жест на солидарност на цялото общество по отношение на група получатели с ниски доходи, за да им гарантира минимален доход през период, в който могат лично да усетят икономическата и социална тежест на своите ниски доходи.
- 37 При предоставянето и изчисляването на размера на коледната добавка се отчитало личното положение на бенефициента, тъй като добавката се предоставяла само на получатели, при които съвкупният размер на помощите не надвишава 60 % от средната месечна заплата в Словакия, и размерът ѝ намалявал прогресивно, когато сумата на обезщетенията им надвишава гарантирания минимален доход за пълнолетно физическо лице в посочената държава членка.
- 38 Поради еднократния характер и ниския размер на добавката по-подробното съобразяване на личното положение на всеки бенефициент, включително определянето на точния размер на неговото имущество и останалите му доходи, би съставлявало непропорционална административна тежест за службите на социалното осигуряване, които изплащат коледната добавка.
- 39 Предоставянето и размерът на коледната добавка не зависели от периодите на заетост, осигуряване или изплащане на вноски от страна на бенефициентите. Режимът на финансиране на коледната добавка, неосновен на вноски, макар и сам по себе си да не е определящ за наличието на социалноосигурително обезщетение, разгледан едновременно с предназначението и условията на предоставяне, потвърждавал характера на тази добавка на предоставено социално подпомагане.
- 40 Накрая, коледната добавка не отговаряла на нито едно от двете условия, за да може да се квалифицира като „социалноосигурително обезщетение“, попадащо под действието на Регламент № 883/2004, доколкото бенефициентите ѝ не я получавали по право и тя не била свързана с посочените в член 3, параграф 1 от Регламент № 883/2004 категории рискове.
- 41 Във връзка с последното Словашката република сочи, че коледната добавка не е нито „обезщетение за старост“ по смисъла на член 3, параграф 1, буква г) от Регламент № 883/2004, нито „пенсия“ в тесен смисъл съгласно член 1, буква ц) от него. Всъщност дори с оглед само на ниския размер и еднократния характер на добавката предназначението ѝ не било да гарантира достатъчно средства за покриване на потребностите за живот на лицата, които са напуснали работа след навършване на пенсионна възраст.

- 42 Коледната добавка не отговаряла и на никое от другите специфични обезщетения, посочени в член 1, буква ц) от Регламент № 883/2004, които трябва да се квалифицират като „пенсии“, нито по-специално на допълнителната помощ, тъй като била финансирана без вноски, пряко от държавата членка, напълно независимо от събирането на осигурителни вноски по други изплащани от Службата за социално осигуряване обезщетения.
- 43 При всички положения прехвърлимостта на въпросното обезщетение не била произволно отказвана, а отказът произтичал от обстоятелствата, свързани с особеното положение в Словакия. Те намирали отражение в условията за предоставяне на коледната добавка и при изчисляване на размера ѝ посредством параметри, отнасящи се до средната заплата и гарантирания минимален доход в Словакия. Прехвърлимостта на такова обезщетение би била в пълно противоречие с вътрешното социално положение.

Съображения на Съда

- 44 Най-напред следва да се напомни, че съгласно постоянната съдебна практика в рамките на производство за установяване на неизпълнение на задължения Комисията трябва да докаже наличието на твърдяното неизпълнение. Именно тя трябва да представи на Съда необходимите доказателства, въз основа на които последният да провери дали е налице неизпълнение на задължения, без да може да се основава на някаква презумпция (вж. по-специално решения Комисия/Нидерландия, 96/81, EU:C:1982:192, т. 6, Комисия/Испания, C-404/00, EU:C:2003:373, т. 26, Комисия/Италия, C-135/05, EU:C:2007:250, т. 26 и Комисия/Гърция, C-305/06, EU:C:2008:486, т. 41).
- 45 В случая, за да се прецени основателността на иска, следва да се установи дали коледната добавка представлява „социалноосигурително обезщетение“ по смисъла на Регламент № 883/2004, за което се прилага отпадането на правилата за пребиваване, предвидено в член 7 от него.
- 46 Следва да се напомни, че разграничението между обезщетенията, попадащи в приложното поле на Регламент № 883/2004, и обезщетенията, изключени от него, се основава не на това дали едно обезщетение е квалифицирано от дадено национално законодателство като „социалноосигурително обезщетение“, а главно на елементите, характерни за всяко обезщетение, а именно неговата крайна цел и условията за отпускането му (решение Molenaar, C-160/96, EU:C:1998:84, т. 19).
- 47 Според постоянната съдебна практика може да се счита, че обезщетението има социалноосигурителен характер, доколкото е отпуснато на ползващите се лица без каквато и да е индивидуална и дискреционна преценка на личните нужди въз основа на законно определено положение и доколкото то е свързано с един от рисковете, изрично изброени в член 3, параграф 1 от Регламент № 883/2004 (вж. по-специално решение Da Silva Martins, C-388/09, EU:C:2011:439, т. 38 и цитираната съдебна практика).
- 48 От разпоредбите относно предоставянето на коледната добавка е видно, най-напред, че тя се предоставя на получаващите един от видовете пенсия, посочени в член 1, параграфи 1 и 2 от Закон № 592/2006, които имат право тази пенсия да им бъде изплатена през декември на съответната календарна година, пребивават в Словакия и размерът на доходите им от предвидените по закон пенсии е по-малък или равен на 60 % от средната месечна заплата в Словакия през референтния период.
- 49 По-нататък, член 1, параграф 5 от Закон № 592/2006 установява правилата, съгласно които лицата, получаващи няколко от посочените в параграфи 1—3 от същия член 1 пенсии, могат да получават коледната добавка.

- 50 Накрая, член 1, параграф 8 от Закон № 592/2006, както и приложението към него установяват правилата за изчисляване на размера на добавката.
- 51 От това следва, що се отнася до първото условие за предоставяне на обезщетението без каквато и да било индивидуална и дискреционна преценка на личните нужди, че предоставянето на коледната добавка се предпоставя от условия, предвидени изчерпателно в член 1 от Закон № 592/2006, без компетентните органи да имат право на преценка във връзка с нейното предоставяне.
- 52 Действително, коледната добавка се предоставя или отказва и нейният размер се изчислява при съобразяване на размера на доходите от пенсиите на бенефициента. Това обаче е обективен, определен по закона критерий, от който зависи правото на тази добавка, без компетентният орган да има възможност да отчита други лични обстоятелства. Предоставянето на коледната добавка следователно не зависи от индивидуалната преценка на личните нужди на молителя, характерна за социалното подпомагане (вж. в този смисъл решения *Hughes*, C-78/91, EU:C:1992:331, т. 17, *Acciardi*, C-66/92, EU:C:1993:341, т. 15 и *De Cuypre*, C-406/04, EU:C:2006:491, т. 23).
- 53 Що се отнася до второто условие, е важно да се напомни, че според Комисията коледната добавка трябва да се квалифицира като „обезщетение за старост“ по смисъла на член 3, параграф 1, буква г) от Регламент № 883/2004 и приема формата на „увеличение на дохода на пенсионерите“ по смисъла на член 1, буква ц) от него.
- 54 В съответствие с цитираната в точка 46 от настоящото решение съдебна практика, за да се установи дали коледната добавка може да се квалифицира като „обезщетение за старост“ по смисъла на член 3, параграф 1, буква г) от Регламент № 883/2004, следва да се преценят елементите, характерни за тази добавка, а именно нейната крайна цел и условията за отпускането ѝ.
- 55 В това отношение следва да се отбележи, че посочените в член 3, параграф 1, буква г) от Регламент № 883/2004 обезщетения за старост се характеризират най-вече с това, че имат за цел да осигурят средства за живот на лицата, които напускат работа при навършване на определена възраст и вече нямат задължение да бъдат на разположение на администрацията по заетостта (вж. решение *Valentini*, 171/82, EU:C:1983:189, т. 14).
- 56 Освен това Съдът е постановил, че може да се квалифицира като „обезщетение за старост“ по смисъла на член 3, параграф 1, буква г) от Регламент № 883/2004, изплащано като допълнителна помощ, по-специално помощта, изплащана изключително на получаващи пенсия за осигурителен стаж и възраст и/или за преживял съпруг, чиито източници на финансиране са същите като предвидените за финансирането на пенсиите за осигурителен стаж и възраст и за преживял съпруг, съпътства пенсията за осигурителен стаж и възраст и позволява на получаващите я да посрещнат потребностите си, гарантирайки им финансова добавка, която им позволява евентуално да заминат на почивка (решение *Noteboom*, C-101/04, EU:C:2005:51, т. 25—29).
- 57 В случая следва да се констатира, че коледната добавка не се изплаща изключително на получаващите пенсия за възраст, пенсия при ранно пенсиониране или пенсия за осигурителен стаж и възраст на военнослужещи и полицейски служители, а кръгът на бенефициентите ѝ включва също получаващите други видове пенсия, по-специално пенсия за инвалидност, социална пенсия, пенсия за преживял съпруг или пенсия за сираци.
- 58 Комисията не посочва причините, поради които с оглед на доста широко определеното персонално приложно поле счита, че коледната добавка трябва да се квалифицира като „обезщетение за старост“ по смисъла на член 3, параграф 1, буква г) от Регламент № 883/2004.

- 59 От доказателствата по делото пред Съда следва, че предназначението на коледната добавка е да се осигури допълнителна сума на получаващите тези различни определени по закон пенсии, чиито доходи не надвишават определения в закона праг.
- 60 Тъй като коледната добавка се изплаща на получаващите пенсии за осигурителен стаж и възраст и приравнени на тях пенсии, в резултат от нея се допълват средствата за живот на лица, навършили определена възраст. Въпреки това не би могло все пак да се счита, че предназначението на коледната добавка зависи единствено от вида пенсия, която тя цели да допълни.
- 61 Всъщност, от една страна, както сочи Словашката република, допълнителната сума, изплатена под формата на коледна добавка, има за цел да смекчи затрудненото социално положение на бенефициентите с нисък доход през период, в който могат лично да усетят икономическата и социална тежест на своите ниски доходи. От друга страна, самостоятелното предназначение на коледната добавка произтича и от правилата, установени в член 1, параграф 5 от Закон № 592/2006, отнасящи се до нейното получаване, когато бенефициентът ѝ взема няколко пенсии. От тази разпоредба следва по същество, че получаващите няколко предвидени по закон пенсии вземат коледната добавка еднократно, стига сборът от размерите на пенсиите да не надвишава определения праг.
- 62 Поради това следва да се приема, че Комисията не е доказала, че елементите, характерни за коледната добавка, позволяват тя да се квалифицира като „обезщетение за старост“ по смисъла на член 3, параграф 1, буква г) от Регламент № 883/2004.
- 63 Следователно искът на Комисията трябва да се отхвърли.

По съдебните разноски

- 64 По силата на член 138, параграф 1 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като Словашката република е направила искане Комисията да бъде осъдена да заплати съдебните разноски и последната е загубила делото, Комисията следва да бъде осъдена да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

- 1) **Отхвърля иска.**
- 2) **Осъжда Европейската комисия да заплати съдебните разноски.**

Подписи